

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

LA POBLA DE VALLBONA

EL CAMP DE TÚRIA

AJUNTAMENT
DE LA POBLA DE VALLBONA

INSTITUT CARTOGRÀFIC VALENCIÀ

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECULL I TEXT
Joan Domingues Benlloc

GRAFISME
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
La Pobla de Vallbona, 190

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de la Pobla de Vallbona

ISBN: 978-84-482-6020-0
Depòsit legal: V-1394-2015
Impressió: LAIMPRESSA CG
www.laimpresacg.com

www.avl.gva.es

LA POBLA DE VALLBONA

La Poble de Vallbona és una vila de la comarca del Camp de Túria. El terme municipal, que té 33 km², confronta amb Lliria, Olocau, Serra, Bétera, Sant Antoni de Benaxeve, l'Eliana, Riba-roja de Túria i Benaguasil. Encara que Benissanó està molt pròxim al nucli urbà, els dos termes no s'arriben a tocar.

El terreny és generalment pla, lleument inclinat cap al sud. La zona nord-occidental, on es troba el Tòs Pelat (224 metres), és la més elevada. La vila se situa a 96 metres d'altitud, al bell mig d'una àmplia horta medieval, la Vall Bona, alimentada per una xarxa de reg compartida amb Benaguasil i l'Eliana, pobles amb els quals formava un únic municipi a l'Edat Mitjana.

Els repobladors cristians del segle XIII enviats a Benaguasil van preferir instal·lar-se fora dels murs de la vila. Així, consta que al principi del segle XIV fundaren una nova població, Vallbona, on van construir una església. El 1381 es va redactar la primera concòrdia amb els moros de Benaguasil sobre l'ús de les séquies, i el 1384 es va acordar, amb l'infant Martí i Maria de Luna, una carta de poblament. En començar el segle XV el senyoriu va passar al ducat de Sogorb i Cardona; més avant, en el segle XVII va pertànyer a la casa de Medinaceli, on va romandre fins al segle XIX. El fet de no ser una vila fortificada ha comportat la successió de diversos episodis de pillatges i saquejos, com el de les tropes borbòniques (1707), les tropes napoleòniques (1808) o les partides carlines del segle XIX.

L'ocupació tradicional dels habitants ha sigut l'agricultura. La mitat sud del terme està ocupada per riques partides de regadiu. Fins al segle XIX va tindre molta importància el conreu de l'arròs, així com el de les moreres, la seda i, en èpoques més recents, la taronja i la ceba, cosa que ha donat lloc a un important creixement del comerç local. El secà, en canvi, s'ocupava amb el conreu de la vinya, les oliveres i les garroferes; noms com el *Garroferal Clar* han quedat en la toponímia local com a mostra d'aquella realitat. Les zones de secà es proveïen d'aigua per mitjà de clotxes, de pous o d'aljubs, especialment nombrosos en el Pla dels Aljubs.

També cal destacar l'activitat ramadera (encara hi ha molts noms que hi fan referència, com *la Malladeta*), la important xarxa d'assagadors i la singularitat dels catxirulos, construccions de refugi.

La industrialització, però, no arribà a la Poble fins als anys setanta del segle XX. L'arribada de la multinacional IBM suposà una autèntica *revolució industrial local*.

ELEMENTS FÍSICS

Orografia

el Tòs Pelat
Lloma del Porret

Lloma Llarga
Pujada dels Flares

Hidrografia natural

Barranc de Carraixet
Barranc de Mandor
Barranc de Pedralbilla
Barranquet de Bono

Barranquet de les Monges
Clotxa del Sec
Clotxa dels Lleons

Hidrografia artificial

Aljub de la Casa Blanca
Aljubs del Pla
Bassa de la Comunitat de
Regants del Canal
Pou de la Casa Blanca
Pou de la Immaculada
Pou de la Santíssima Trinitat i
Santa Bàrbera
Pou de Maquiva
Pou de Pastilla
Pou de Sant Josep
Pou de Sant Sebastià
Pou de Sant Vicent

Pou del Mas Nou
Pou del Xuplit
Pou dels Aljubs
Pou dels Racons
Roll d'Alginet
Roll del Gallipont
Roll del Mentirós
Séquia de l'Alguatzil
Séquia del Campés
Séquia Granotera
Séquia Major
Séquia Nova
Séquia Primera

Partides i paratges

el Barranquet
el Calvari
el Campés
el Campo
el Cap de l'Horta
el Corral de Pataco
el Gallipont
el Garroferal Clar

el Mas de Tous
el Mas de Ximenes
el Mas Nou
el Pla de la Cova
el Pla dels Aljubs
el Portalet
el Pouet
el Racó

el Rajolar
el Rel
el Safareig
el Secà de Blanes
el Serrado
els Ponts
els Racons
l'Aldaia
l'Alguatzil
l'Aljubet de Pestanya
l'Alt del Porxe
l'Argila
l'Hornillo

la Canal
la Casa Blanca
la Conarda
la Foia
la Malladeta
la Manguilla
la Marjal
la Rascanya
la Sortanella
la Torre
les Paretetes
Maquiva
Taula de Miralles

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Barri de Sant Josep
Caseta d'Olocau
Caseta de Coca
Caseta de la Taula
Caseta de Pantorrilla
Catxirulo de Cervera
Catxirulo de Doménec
Catxirulo de Guatla
Catxirulo de l'Obreret
Corral de Pataco
el Poble
la Pobla de Vallbona
la Rascanya
les Ventes
Mas d'Antim
Mas de la Lloca
Mas de Maquiva
Mas de Miralles
Mas de Tous
Mas Nou
Maset Vell

Urbanització El Barranquet
Urbanització El Camp de Túrria
Urbanització El Gallipont
Urbanització El Mas de Ximenes
Urbanització El Pla de la Cova
Urbanització El Pouet
Urbanització El Serrado
Urbanització Els Quatre Vents
Urbanització Els Racons
Urbanització La Casa Blanca
Urbanització La Conarda
Urbanització La Lloma del Porret
Urbanització La Lloma Llarga
Urbanització La Malladeta
Urbanització La Manguilla
Urbanització La Muntanyeta
Urbanització La Sima
Urbanització Les Penyes
Urbanització Maquiva
Urbanització Vista Calderona

Vies de comunicació

Autovia de Lliria a València
Camí de Bétera
Camí de l'Aldaia
Camí de l'Argila
Camí de l'Esacorredor
Camí de la Canyada del Barraquer
Camí de la Casa Blanca
Camí de la Casa Nova
Camí de la Foia
Camí de la Malladeta
Camí de la Torre
Camí de les Moreres
Camí de les Paretetes
Camí de Lliria a Morvedre
Camí de Maquiva
Camí del Pla de la Cova

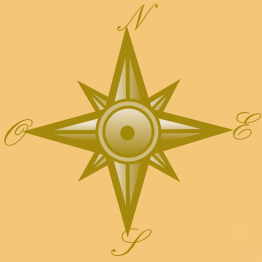
Camí del Pla dels Aljubs
Camí del Rel
Camí del Safareig
Camí dels Flares (o de l'Escaló)
Camí dels Masos
Camí dels Racons
Camí Fondo
Carretera de Benaguasil a l'Eliana
Carretera de Riba-roja
Carretera de Xiva
Ferrocarril València-Lliria
l'Assagador
Pont de la Casa Blanca
Pont de la Rascanya
Pont de l'Argila (o les Gallines)
Pont del Barranquet

Altres llocs d'interés

Baixador
Camp de Tir
Cementeri
Conjunt Arqueològic de la Covatella
Ermita de Sant Sebastià
la Casa Blanca
Molí del Molló

Molló del Forcall
Pedrera del Mono
Poliesportiu
Polígon Industrial El Cap de l'Horta
Polígon Industrial El Rajolar
Polígon Industrial Mas de Tous
Vil·la Romana dels Aljubs

Elements físics

Presència humana

